

ANTI-SEMITISM IN SERBIA

Appendix:

- ANTI-SEMITIC POSTERS IN DOWNTOWN BELGRADE
http://www.b92.net/eng/news/society-article.php?yyyy=2013&mm=03&dd=30&nav_id=85434
- ANTISEMITSKI PLAKATI U CENTRU BEOGRADA, OSUDE IZ VLADE I JEVREJSKIH OPŠTINA
<http://www.slobodnaevropa.org/content/antisemitski-plakati-u-centru-beograda-osude-vlasti-i-jevrejskih-opstina/24943003.html>
- ANTI-SEMITISM
<http://www.helsinki.org.rs/hrantisemitism.html>
- EXTREMISM AND EXTREMISTS / EKSTREMIZAM I EKSTREMISTI
<http://www.helsinki.org.rs/extremism.html> /
<http://www.helsinki.org.rs/serbian/ekstremizam.html>
- CONDEMNATION ATTEMPT TO REHABILITATE NAZI COLLABORATOR DRAZA MIHAILOVIC / REAGOVANJA NA POKUŠAJ DA SE REHABILITUJE NACISTIČKI SARADNIK DRAŽA MIHAILOVIĆ
<http://www.helsinki.org.rs/doc/CONDEMNATION%20ATTEMPT%20TO%20REHABILITATE%20NAZI%20COLLABORATOR%20DRAZA%20MIHAILOVIC.pdf> /
<http://www.helsinki.org.rs/serbian/doc/CONDEMNATION%20ATTEMPT%20TO%20REHABILITATE%20NAZI%20COLLABORATOR%20DRAZA%20MIHAILOVIC.pdf>

- ANTI-SEMITISM IS NOTHING NEW IN SERBIA

2009

The Helsinki Committee for Human Rights in Serbia strongly condemns all manifestations of anti-Semitism and demands governmental authorities to act by the law prohibiting spread of racial, national and religious hatred. Governmental authorities are also duty-bound to have courses on Holocaust incorporated into Serbia's educational system so as to clarify anti-Semitic phenomena to younger generations. Representatives of the political elite have been denying presence of anti-Semitism in Serbia for years and calling it just marginal.

Anti-Semitism is nothing new in Serbia. Only since October 5, 2000, it has been surging through news stories, graffiti, assaults against all alternative groups and, above all, reprints of old, anti-Semitic books.

At the time Serbia is making a historical decision to become a part of Europe, the books that should be banned for advocating hatred and violence are offered to readers at the Christmas Book Fair in downtown Belgrade. The list of anti-Semitic titles is a long one – the Helsinki Committee and the Federation of Jewish Communities have been alerting about it for years. Unfortunately, no authority has bothered to put an end to such practice yet.

Latest translations of "The Protocols of the Elders of Zion," "Judeo Bankers and Bolshevik Revolution," "Einstein and Freud: Two Prophets without Honor," etc. are

just some of the titles displayed at the Christmas Book Fair the organizer of which is allegedly unknown.

Along with rehabilitation of persons such as Dimitrije Ljotic, Milan Nedic and Draza Mihajlovic, anti-Semitism indicates Serbia's ambivalence about anti-fascism and the fascist past, which sidetracks the very notion of anti-fascism.

The Helsinki Committee demands governmental authorities to take all available measures against everyone propagating violence and hatred. Serbia must respect its own laws and insist on their full implementation. By promptly responding to any anti-Semitic demonstration the state would show that it does not approve it and would not want to have it hushed up.

ANTISEMITIZAM NIJE NOV FENOMEN

2009.

Helsinški odbor oštro osudjuje sve pojave antisemitizma i zahteva od državnih organa da deluje u skladu sa zakonskim propisima koji zabranjuju širenje rasne, nacionalne i verske mržnje. Takodje, na državnim organima je da preduzme mere koje podrazumevaju da se u obrazovni sistem uključi nastava o Holokastu i tako mladim generacijama suštinski objasni pojave antisemitizma. Predstavници političke elite godinama odbijaju da prihvate da u Srbiji postoji antisemitizam i tvrdilo se da je to marginalna pojava.

Antisemitizam u Srbiji nije novi fenomen. Samo od 5. oktobra 2000. godine u više navrata je uzimao maha preko napisa, grafita, uvreda svih alternativnih grupa, a najviše preko preštampavanja starih antisemitskih rukopisa.

Upravo u vreme kada Srbija donosi svoju istorijsku odluku da se priključi Evropi, u centru Beograda, na Božićnom sajmu knjiga, mogu se naći i knjige koje bi po zakonu morale da budu zabranjene, jer pozivaju na mržnju i nasilje. Spisak antisemitskih naslova je dugačak i na to je pažnju skretao Helsinški odbor i Savez jevrejskih opština. Medjutim, nije bilo adekvatnih reakcija.

Najnoviji prevod "Protokola sionskih mudraca", "Adske protuve", "Judeo bankari i boljševička revolucija", "Ajnštajn i Frojd – dva lažna jevrejska velikana", samo su neki od naslova koji se mogu naći na Božićnom sajmu knjiga, čiji organizator navodno nije poznat.

Osim rehabilitacije pojedinih ličnosti, poput Dimitrija Ljotića, Milana Nedića i Draže Mihajlovića i antisemitizam upućuje na zaključak da Srbija ima ambivalentan odnos prema antifašizmu i fašističkoj prošlosti čime relativizuje značenje pojma antifašizma.

Helsinški odbor zahteva da državni organi preduzmu odgovarajuće mere i kazne sve one koji propagiraju nasilje i mržnju. Srbija mora poštovati zakone koje je sama donela i insistirati na njihovom sprovođenju. Osim toga, država bi promptnom reakcijom pokazala da ne odobrava ili prećutkuje pojave kao što je antisemitizam.

• ANTI-SEMITISM IN SERBIA

2006

http://www.helsinki.org.rs/doc/HCHRS_ANTI-SEMITISM%20IN%20SERBIA.pdf

• OGLEDI No. 6: JOVAN BYFORD: POTISKIVANJE I PORICANJE ANTISEMITIZMA

PDF

<http://www.helsinki.org.rs/serbian/doc/Ogledi06.pdf>

- [NOVI ISPAD ANTISEMITIZMA](#)

2006

http://www.helsinki.org.rs/serbian/saopstenja_t24.html

- [DOK SRBIJANSKI NEONACISTI MAŠIRAJU NEKAŽNJENI ZLOČINI MRŽNJE](#)

2008.

<http://www.e-novine.com/sr/drustvo/clanak.php?id=17976>

- [WHO IS CALLING FOR A SERBIAN MARCH 2008 IN BELGRADE / KO POZIVA NA SRPSKI MARŠ 2008. U BEOGRADU](#)

<http://pescanik.net/2008/10/serbian-march-2008/> /

<http://pescanik.net/2008/10/ko-poziva-na-srpski-mars-2008-u-beogradu/>

- [A LOOK TO HISTORY / POGLED U ISTORIJU POSITION OF JEWS IN SERBIA AND IN THE KINGDOM OF YUGOSLAVIA / POLOŽAJ JEVREJA U SRBIJI I KRALJEVINI JUGOSLAVIJI](#)

BRIDGE

The Bulletin of the Association of Immigrants from Former Yugoslavia in
Israel

Year 54 / Number 2 and 3 / April and June 2006 / 5766.

Tel Aviv, Israel

[A LOOK TO HISTORY / POGLED U ISTORIJU](#)

... The Serbian government tried to make, in every way, their status more difficult. Because of that, many of the Jews moved to Zemun in 1862, and many others, together with Muslims from Uzhitze and Shabatz, moved to Bosnia. ... Similar was in Shabatz, where in 1865 they were put to special exile. ... / ... Njihov su položaj srpske vlasti u svakom pogledu otežavale. Zbog toga su mnogi Jevreji 1862 prešli u Zemun, a mnogi drugi, zajedno sa užičkim i šabačkim Muslimanima odselili u Bosnu. ... Slično je bilo i u Šapcu, gdje su 1865. bili izloženi svojevrsnom progonu. ... (Professor Mustafa IMAMOVIC, Ph.D.)

Summary POSITION OF JEWS IN SERBIA AND IN THE KINGDOM OF YUGOSLAVIA by Professor Mustafa IMAMOVIC, Ph.D. in English, Bosnian, French, Turkish, German, Hungarian, Spanish, Portuguese, Italian, Albanian, Macedonian, Slovenian & Esperanto.

SEFARAD 92

Professor Mustafa IMAMOVIC, Ph.D.

**POSITION OF JEWS IN SERBIA AND IN THE KINGDOM OF YUGOSLAVIA
Summary**

With the start of the First Serbian Uprising in 1804 and the establishing of the Serbian rule in the Belgrade Pashalik, the oppression of the sparse Jewish community. The autonomous Principality of Serbia, established in 1830, had an extremely discriminatory policy towards Jews. The international Jewish organizations were alarmed by that, and they frequently called the attention of great powers to the unbearable position of Jews in Serbia. At the Berlin Congress the Great powers decided that, as a condition of recognizing the Serbian independence, it would be

given an obligation to recognize all its subjects full equality, with no regard to their religion, including Jews into it.

With the establishing of the Yugoslav state, the Kingdom of SCS, the Jews from Serbia and other Southslavonic territories of former Austro-Hungary found themselves in the same state. According to the first census, in 1921, in the Kingdom of SCS there were 64.159 Jews, and ten years later 68.195. It can be estimated that just before the World War II, in 1939-1940, in Yugoslavia there about 71.000 Jews, organized in 114 religious communities.

Profesor Dr Mustafa IMAMOVIĆ
POLOŽAJ JEVREJA U SRBIJI I KRALJEVINI JUGOSLAVIJI
Rezime

Sa početkom Prvog srpskog ustanka 1804. godine i uspostavljanjem srpske vladavine nad Beogradskim pašalukom, počelo je tlačenje malobrojne jevrejske zajednice. Autonomna Kneževina Srbija, osnovana 1830. godine, imala je izuzetno diskriminatornu politiku u odnosu na Jevreje. To je zabrinulo međunarodne jevrejske organizacije, koje su često skretale pažnju velikih sila na nepodnošljiv položaj Jevreja u Srbiji. Na Berlinskom kongresu svetske sile su odlučile da će Srbija, kao uslov njihovom priznavanju nezavisnosti Srbije, ona biti u obavezi da prizna punu jednakost svih svojih subjekata, bez obzira na njihovu veroispovest, uključujući tu i Jevreje.

Sa osnivanjem jugoslovenske države, Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, Jevreji iz Srbije i drugih južnoslovenskih teritorija bivše Austrougarske našli su se u istoj državi. Prema podacima prvog popisa, 1921. godine u Kraljevini SHS bilo je 64 159 Jevreja, a deset godina kasnije 68 195. Procenjuje se da je neposredno pre Drugog svetskog rata, 1939-1940, u Jugoslaviji bilo oko 71 000 Jevreja, koji su bili organizovani u 114 verskih zajednica.

Professeur Dr. Mustafa IMAMOVIC
CONDITION DES JUIFS EN SERBIE ET DANS LE ROYAUME DE YOUGOSLAVIE
Résumé

En Serbie, l'oppression de la communauté juive peu nombreuse commença avec le début du Premier soulèvement serbe en 1804 et avec l'établissement du gouvernement serbe dans le Pachalik de Belgrade. La Principauté autonome de Serbie, fondée en 1830, avait une politique extrêmement discriminatoire envers les Juifs. Les organisations juives internationales en furent alarmées, et c'est pourquoi elles attirèrent souvent l'attention de Grandes puissances à la condition insupportable des Juifs en Serbie. Au Congrès de Berlin les Grandes puissances décidèrent que la Serbie serait en obligation de reconnaître l'égalité absolue à tous ses citoyens, nonobstant leur confession, y compris les Juifs. Ce fut la condition de leur reconnaissance de l'indépendance de l'Etat de la serbie.

Avec l'établissement de l'Etat yougoslave, le Royaume des Serbes, des Croates et des Slovènes, les Juifs de Serbie et d'autres territoires slaves de sud de l'ancienne Autriche-Hongrie se sont regroupé dans un même Etat. D'après le premier recensement, en 1921, au Royaume des Serbes, des Croates et des Slovènes il y avait 64.159 Juifs, et dix ans plus tard il en avait 68.195. On estime que à la veille de la Deuxième guerre mondiale, en 1939-1940, en Yougoslavie le nombre des Juifs, organisés en 114 communautés religieuses, s'éleva à environ 71000.

Szrbistan ve Yugoslavya krallığında Yahudilerin durumu

Özet

Mustafa İmamoviç

1804 yılında Birinci Sırp ayaklanmasının başlaması ve Belgrad Paşalığına Sırp iktidarının kurulması ile sayısı az olan Yahudiler Toluluğuna yönelik baskılar başladı.

1830 yılında kurulan, Özerk Sırbistan Knezliği, Yahudi topluluğuna karşı ayrımcı bir politika sürdürüyormuş. Bu politika, Uluslararası Yahudi Kuruluşlarını kaygılandırdı.

Dolayısıyla sözkonusu kuruluşlar büyük güçlerin, Yahudilerin Sırbistan'daki kötü durumuna ilgilerini çekme doğrultusunda çalışmalara başladı. Berlin kongresinde ise, dünya güçleri, Sırbistan'ın bağımsızlığının tanımak için, din farkını gözardı etmeksizin, Yahudiler dahil, tüm topluluklara, eşit haklılık sağlanmasını şart koştu.

Yugoslavya devletinin daha doğrusu Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığının kurulması ile,

Sırbistan ve Avusturya-Macaristan Krallığının eski Yugoslavya bölgelerindeki Yahudiler aynı devlet çatısı altında yer aldı. Bu arada 1921 yılında, Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığında yapılan birinci sayım verilerine göre Yahudilerin sayısı 64.159'dan oluşuyormuş. On yıl sonra sayı 68.195'e ulaşmış. Tahminlere göre, İkinci dünya savaşından önce, 1939 – 1940 yılında, Yugoslavya'da 114 Din Birliğinde organize olan Yahudilerin sayısı 71.000 bin olarak kaydedilmiş.

Professor Dr. Mustafa Imamovic

DIE LAGE DER JUDEN IN SERBIEN UND DEM KOENIGREICH JUGOSLAWIEN

Zusammenfassung

Nach dem Ausbruch des Ersten serbischen Aufstands gegen Tuerken im Jahr 1804 und der Einfuehrung der serbischen Herrschaft ueber das "Belgrader Paschalik" (damaliger Verwaltungsbezirk) hat die Unterdrueckung der juedischen Gemeinschaft, die damals wenig vertreten war, begonnen. Das autonome Fuerstentum Serbien, gegruendet im Jahr 1830, fuehrte eine sehr diskriminierende Politik gegen Juden.

Dies beunruhigte die internationalen juedischen Organisationen, welche oft die Aufmerksamkeit der Grossmaechte auf die unertraegliche Lage der Juden in Serbien zu lenken versuchten. Auf dem Berliner Kongress haben die Weltmaechte beschlossen, dass Serbien, als Vorbedingung fuer die Anerkennung seiner

Unabhaengigkeit dazu verpflichtet ist, die volle Gleichheit allen bestehenden Subjekten ungeachtet ihrer Konfession zu gewaehren, darunter auch den Juden.

Nach der Gruendung des jugoslawischen Staates, des Koenigreichs der Serben, Kroaten und Slowenen, fanden sich die Juden aus Serbien und anderen suedslawischen Gebieten der ehemaligen Donaumonarchie in einem Staat zusammen. Den Angaben der ersten Volkszaehlung nach, im Jahr 1921, gab es im Koenigreich der Serben, Kroaten und Slowenen rund 64.159 Juden, und zehn Jahre spaeter gab es 68.195. Man schaezt, dass es im Koenigreich Jugoslawien, unmittelbar vor dem Zweiten Weltkrieg, in den Jahren 1939-1940, etwa 71.000 Juden gab, welche in 114 Religionsgemeinschaften organisiert waren.

A zsidók helyzete Szerbiában és a Jugoszláv királyság keretein belül

Öszefoglaló

Dr Mustafa Imamovich, professzor

Az első szerb felkelés kezdetével 1804-ben és a belgrádi basaság feletti szerb hatalom helyreállításával, megkezdődött a kisszámú zsidó közösség feletti elnyomatás. Az önálló szerb királyság mely 1830 –ban alapult meg, a zsidók iránt különösen elkülönítő politikát folytatott. Ez különösen aggasztotta a nemzetközi zsidó szervezeteket, és ez miatt felhívták a nagyhatalmak figyelmét a zsidók elviselhetetlen helyzetére Szerbiában. A berlini kongresszuson a világhatalmak elhatározták hogy Szerbia függetlenségének általuk való elismerése Szerbiát minden személye teljes egyenlőségének elismerésére kötelezi függetlenül annak vallási

hovatarozásától, a zsidókat is beleértve. A délszláv állam, az SZHSZ királyság megalakulásával a szerbiai, valamint a volt Osztrák magyar monarchia területéről származó zsidók egy közös államban találták magukat. Az első népszámlálás adatai szerint 1921-ben az SZHSZ királyság keretein belül 64 159 zsidó élt, tíz évvel később pedig 68 195. Közvetlenül a második világháború előtt 1939-1940-ig Jugoszláviában körülbelül 71 000 zsidó élt 114 vallási szervezetbe tömörülve.

Profesor Dr. Mustafa IMAMOVIC

LA POSICIÓN DE JUDÍOS EN SERBIA Y EN EL REINO DE YUGOSLAVIA

Resumen

Con el inicio del Primer Levante serbio en 1804 y con el establecimiento de un gobierno serbio en la Provincia de Belgrado, empezó la opresión de la poca numerosa comunidad judía. El Principado Autónomo de Serbia, establecido en 1830, mantenía una política sumamente discriminatoria hacia los judíos. Las organizaciones judías internacionales estaban alarmadas por eso, y ellos frecuentemente llamaron la atención de las grandes potencias a la posición insuportable de los judíos en Serbia. Al Congreso de Berlín las grandes potencias decidieron que, como condición para reconocer la independencia serbia, sería obligación del nuevo Estado reconocer todos sus ciudadanos con derechos y igualdad plena, sin considerar la religión, incluso los judíos en él.

Con el establecimiento del estado Yugoslavo, el Reino de SCS, los judíos de Serbia y otros territorios de los Eslavos del Sur y que también pertenecieron al Imperio de Austro-Hungría se encontraron en el mismo estado. Según el primer censo, en 1921, en el Reino de SCS había 64.159 judíos, y diez años después 68.195. puede estimarse que simplemente antes de la Segunda Guerra Mundial, en 1939-1940, en Yugoslavia allí vivían aproximadamente 71.000 judíos, organizados en 114 comunidades religiosas.

Professor Dr. Mustafa IMAMOVIC

POSIÇÃO DOS E JUDEUS NA SÉRVIA E NO REINO DE IUGOSLÁVIA

Resumo

Com o começo da Primeira Insurreição sérvia em 1804 e tendo sido estabelecido o governo da Província de Belgrado, teve início o processo de opressão da escassa comunidade judia. O Principado Autônomo de Sérvia, estabelecido em 1830, teve uma política extremamente discriminatória em relação aos judeus. As organizações judias internacionais estavam alarmadas por isso, e eles freqüentemente chamavam a atenção das grandes potências para a posição insuportável dos judeus na Sérvia. No Congresso de Berlim decidiram as grandes potências que, como condição de reconhecer a independência sérvia, seria dada obrigação do novo Estado reconhecer todos os cidadãos em condições de igualdade completa, sem considerar a fé religiosa, inclusive no caso dos judeus.

Com o estabelecimento do estado do iugoslavo, o Reino de Sérbios, Croatas e Eslovenos, os judeus da Sérvia e outros territórios dos Eslavos do Sul do antigo Império da Austro-Hungria acharam-se dentro do mesmo estado. De acordo com o primeiro censo, em 1921, no Reino de Sérbios, Croatas e Eslovenos havia 64.159 judeus, e dez anos depois 68.195. pode ser calculado que logo antes da II GUERRA MUNDIAL, em 1939-1940, na Iugoslávia vivam aproximadamente 71.000 judeus, organizados em 114 comunidades religiosas.

Professore Dott. Mustafa Imamovic

POSIZIONE DI EBREI IN SERBIA ED IN IL REGNO DELL'UGOSLAVIA
Sommario

Con l'inizio della prima Sollevazione dei Serbi nel 1804 e lo stabilimento dello governo Serbo nel Pashaluk di Belgrado, l'oppressione della comunità Ebraica si è sparsa. Il Principato autonomo Serbo, stabilito nel 1830, aveva una politica estremamente discriminatoria verso Ebrei. La organizzazione Ebraica internazionale fu allarmata e puntava frequentemente l'attenzione dei Grandi poteri sulla posizione insopportabile dei Ebrei in Serbia. Al Congresso di Berlino i Grandi decisero una condizione allo riconoscimento della indipendenza serba, Sia che essa riconosce la piena uguaglianza, senza distinzioni tra loro religioni, incluso Ebrei. Con lo stabilimento dello stato iugoslavo, il Regno di SCS, gli Ebrei da Serbia e gli altri territori ex austro-ungheresi si trovarono nello stesso stato. Secondo il primo conteggio, nel 1921 nel Regno di SCS erano 64.159 ebrei, dieci anni più tardi 68.195. Si valutava che poco prima della Seconda guerra mondiale, nel 1939-1940 in Jugoslavia viveva approssimativamente 71.000 ebrei, organizzati in 114 comunità religiose.

Prof. Dr. Mustafa Imamovic

POZITA E JEVREJEVE NE SERBI DHE NE MBRETERINE JUGOSLLAVE
Rezime

Me fillimin e Kryengritjes së Parë Serbe, më vitin 1804 dhe vendosjen e pushtetit serb mbi Pashallukun e Beogradit, filloi shtypja ndaj bashkësisë Jevreje dhe cila ishte numerikisht e vogël. Principata Autonome Serbe, e themeluar më vitin 1830, ka patur politike diskriminuese, vecanerisht në raport me Jevrejtë. Kjo ka bërë organizatat ndërkombëtare Jevreje, të cilët ia kanë tërhequr vëmendjen Fuqive të Mëdha për pozitën e padurueshme të Jevrejve në Serbi. Në Kongresin e Berlinit, Fuqitë Botërore, kanë vendosur që Serbia, si kusht për pranim të pavarësisë së saj, ajo duhet të obligohet, të pranojë barazi të plotë gjithë subjektëve, pavarësisht nga përkatësia fetare, duke përfshirë edhe Jevrejtë. Me themelimin e shtetit Jugosllav, Mbretërisë së Serbisë, Kroatisë dhe Sllovenisë, Jevrejtë nga Serbia dhe territoretë të tjera të sllavëve të Jugut të ish Austro-Hungarisë, mbeten në të njëjtin shtet. Sipas shënimeve të regjistrimit të parë të vitit 1921 në Mbretëri të SHS-së ka patur 64 159 Jevreje, ndërsa 10 vjetë pas 68 195. Vlerësohet se në prag të Luftës së Dytë Botërore, 1939-1940, në Jugosllavi ka patur 71000 Jevreje të cilët kanë qenë të organizuar në 114 bashkësi fetare.

POLOZBATA NA EVREITE VO SRBIJA I VO KRALSTVOTO JUGOSLAVIJA
Rezime
Mustafa Imamovic

So početokot na Prvoto srpsko vostanie vo 1804 g. i vopostavuvanjeto na srpska vlast nad Belgradskiot pasalak pocna ugnjetuvanjeto na malobrojната evrejska zaednica. Avtonomnata Knezevina Srbija, osnovana 1830 g., imala isklucitelno diskriminatoriska politika kon Evreite. Toa gi zagrizilo medjunarodnite evrejski organizacii koi cesto go svrtuvale vnimanieto na golemite sili na nepodnoslivata polozba na Evreite vo Srbija. Na Berlinskiot kongres, svetskite sili odlucile deka uslov za priznavanjeto na nezavisnosta na Srbija e taa da bide obvrzana da ja priznae potpolnata ednakvost na site svoi subjekti, bez razlika na nivnata veroispoved, vklucuvajci gi i Evreite.

So osnovanjeto na jugoslovenskata drzava, odnosno Kralstvoto na Srbite, Hrvatite i Slovincite, Evreite od Srbija i od drugite jugoslovenski teritorii na poranesna Avstro-Ungarija se najdoa vo ista drzava. Spored podatocite od prviot popis vo 1921 g., vo Kralstvoto na SHS imalo 64.159 Evrei, a deset godini podocna 68.195. Se procenuva

deka neposredno pred Vtorata svetska vojna, vo 1939-1940 g., vo Jugoslavija imalo okolu 71.000 Evrei koi bile organizirani vo 114 verski zaednici.

Mustafa IMAMOVIC

POLOZAJ JUDOV V SRBIJI IN V KRALJEVINI JUGOSLAVIJI

Z zacetkom prve Srbske vstaje leta 1804 in vspostavljanjem srbske vladavine na obmocju Beograjskega pasaluka se je zacelo zatiranje malostevilne judovske skupnosti. Avtonomna Srbska Knezevina, ustanovljena 1830. leta je do Judov gojila izrazito diskriminatorno politiko. To je povzrocilo skrb Mednarodne judovske organizacije, ki je pogosto skusala usmeriti pozornost velikih sil na nemogoc polozej Judov v Srbiji. Na berlinskem kongresu so svetovne sile sklenile, da bodo priznale srbsko neodvisnost samo pod pogojem da bo Srbija zagotovila popolno enakost vseh veroizpovedi, vkljucno judovske.

Z osnovanjem jugoslovanske drzave, Kraljevine Srbov, Hrvatov, in Slovencev so se Judje iz Srbije in ostalih juznoslovanskih teritorijev bivse avstroogrske monarhije znasli v isti drzavi. Po podatkih iz prvega popisa, 1921. leta je bilo v Kraljevini SHS 64.159 Judov deset let kasneje pa 68.195. Ocenjuje se, da je neposredno pred Drugo svetovno vojno med leti 1939 in 1940 v Jugoslaviji zivelo okoli 71.000 Judov organiziranih v 114 verskih skupnostih.

PROFESORO Dr MUSTAFA IMAMOVICX

SITUACIO DE JUDOJ EN SERBIO KAJ REGXLANDO JUGOSLAVIO

Resumo

Komence de la Unua serba ribelo, kaj je establado de serba regado en la Belgrada Gubernio, ekestis supremado de la malmultnombra juda komunumo. La politiko de la Auxtonoma Princlando Serbio, fondita en 1830, estis escepte rajtlimiga rilate al Judoj. Tio zorgigis la internaciajn judajn organizajxojn, kiuj ofte atentigadis la grandpotencojn al la neeltenebla situacio de Judoj en Serbio. Dum la Berlina kongreso la grandpotencoj decidis ke Serbio, kiel kondicxo ke oni rekonu gxian independecon, estos devigita rekoni plenan egalrajtecon de cxiuj siaj subjektoj, senrigarde al ilia religio, inklude ankaux la Judojn.

Post fondado de la Regxlando de Serboj, Kroatoj kaj Slovenoj, la Judoj de Serbio kaj aliaj sudslavaj teritorioj de la iama Auxstrohungara monarkio, trovigxis en la sama sxtato. Laux konitajxoj de la unua registrado en 1921, en la RSKS estis 64159 Judoj, kaj dek jaroj poste 68195. Oni taksas ke rekte antaux la Dua mondmilito, en la jaroj 1939–1940, en Jugoslavio vivas cxirkaux 71000 Judoj, kiuj estis organizitaj en 114 religiaj komunumoj.